

Raahen ympäristövalvonnan yleinen ohje maalämpöjärjestelmän asentamisesta

Maalämpöjärjestelmän asentaminen pohjavesialueella

Pohjavesialueilla maalämpökaivohakemuksesta pyydetään lausuntoa ELY-keskukselta luvan tarpeen arvioimiseksi. Jos lupa vaaditaan, niin lupaviranomaisena toimii aluehallintovirasto (Pohjois-Suomen AVI). Lupaa ei myönnetä, jos maalämpöjärjestelmästä aiheutuu pohjaveden pilaamiskiellon vastaisia vaikutuksia.

Maalämpöjärjestelmän poraaminen pohjavesialueen ulkopuolella

Maalämpökaivoa rakennettaessa tulee asennustyöt tehdä erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta noudattaen. Maalämpökaivon porauksessa syntyvä karkea kiviaines sekä veden ja kiintoaineen muodostama liete tulee käsitellä siten, ettei siitä aiheudu haittaa ympäristölle tai naapureille. Lämpökaivon rakentamisesta ei saa aiheutua myöskään pohjavesialueiden ulkopuolella pohjaveden määrän tai laadun haitallisia muutoksia, ja pintavesien valuminen porakaivoon tulee estää.

Kiviainesta tai lietettä ei saa johtaa sellaisenaan suoraan vesistöön tai hulevesiviemäriin. Mikäli lietettä johdetaan porattavan tontin maaperään imeytettäväksi tai lähiojiin, tulee se tehdä niin, ettei siitä aiheudu naapuritontin vettymistä, ojien tukkeutumista tai vesistöjen samentumista. Kiviaines tulee varastoida työn aikana siten, ettei se pölyä tuulen mukana tai leviä sateen mukana lietteenä hallitsemattomasti ympäristöön.

Mikäli rakennusvaiheessa on syytä olettaa, että maaperään tai vesistöön on päässyt sitä pilaavia aineita, tulee ehkäistä haitan leviäminen ja poistaa pilaantunut maa-aines. Maaperän tai pohjaveden pilaantumisesta tulee ilmoittaa välittömästi ympäristövalvontaan.

Yleistä maalämpöjärjestelmästä

Maalämpökaivon sijoittamisessa tulee huomioida suositeltavat minimietäisyydet kiinteistönräijoihin (7,5 m), asuinrakennuksiin (3 m), viemäriin ja vesijohtoihin (5 m), kaikkien jätevesien puhdistamoon (30 m), harmaiden jätevesien puhdistamoon (20 m), talousveden rengaskaivoihin (20 m), talousveden porakaivoihin (40 m) sekä lämpökaivoihin tai –kenttiin (15 m).

Maalämpöjärjestelmän lämmönkeruunesteinä tulee käyttää ihmisille ja ympäristölle haittattomia aineita esim. etanoliliuosta tai kaliumformiaattiliuosta. Mikäli lämmönkeruunesteen määrä on kohteella 1 000 l tai enemmän, tulee kohde ja sen tiedot ilmoittaa paikalliselle pelastusviranomaiselle. Ilmoituksen voi tehdä osoitteeseen palotarkastaja@jokipelastus.fi.

Keruuputkisto tulee varustaa vuodonilmaisimella, joka hälyttää mahdollisista vuodoista. Vuodoista tulee ilmoittaa ympäristövalvontaan. Käyttöturvallisuustiedotteet porakavossa käytetyistä keruunesteistä tulee säilyttää kiinteistöllä ja pitää tiedot ajan tasalla. Maalämpökaivon kunnosta tulee pitää huolta.

Vanhan öljysäiliön poistaminen

Mikäli kiinteistöllä ollaan vaihtamassa lämmitysmuotoa ja vanha öljysäiliö halutaan poistaa käytöstä, tulee öljysäiliö tyhjentää ja puhdistaa.

Raahen kaupungin ympäristönsuojelumääräysten ja jätehuoltomääräysten mukaan puhdistettu ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukesin) hyväksymän tarkastajan tarkastama ehjä öljysäiliö voidaan jättää maahan pohjavesialueen ulkopuolisilla alueilla ja täyttää pilaantumattomilla maa-aineksilla.

Rikkoutunut tai tarkastamaton säiliö tulee aina poistaa maasta, kuten myös säiliön täyttöputket. Säiliön poiston yhteydessä tulee selvittää maaperän ja pohjaveden mahdollinen pilaantuminen. Mikäli maaperää tai pohjavettä epäillään pilaantuneeksi, tulee siitä välittömästi ilmoittaa ympäristövalvontaan. Poisto tulee myös dokumentoida valokuvin. Säiliön tarkastuksesta laadittava tarkastuspöytäkirja sekä siirtoasiakirja öljyjätteen luovuttamisesta on säilytettävä ja pyydettäessä esitettävä ympäristövalvonnalle.

Puhdistetut säiliöt ja putkistot on toimitettava sellaiselle laitokselle, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Puhdistuksessa syntyvä öljyjäte on vaarallista jätettä, jonka saa luovuttaa vain jätehuoltorekisterissä olevalle kuljettajalle, joka toimittaa sen asianmukaiseen jätteenkäsittelyyn.

Mikäli öljylämmitysjärjestelmän muutoksesta haetaan ELY-keskukselta avustusta, ympäristövalvonta edellyttää annettavaa lausuntoa varten Tukesin hyväksymän tarkastajan laatiman öljysäiliön käytöstäpoistopöytäkirjan.

Sovelletut oikeusohjeet:

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16–17 §

Raahen kaupungin ympäristönsuojelumääräykset (Kaupunginvaltuusto 23.8.2021 § 122, tullut voimaan 13.10.2021) § 20, 25

Raahen kaupungin jätehuoltomääräykset (Tekninen lautakunta 19.1.2017 § 9, tullut voimaan 1.2.2017) § 39

Energiakaivo, maalämmön hyödyntäminen pientaloissa, Ympäristöopas 2013